

Zákon č. 216/2005 Sb. (Novela) , jímž došlo k poslední velké novelizaci právní úpravy obchodního rejstříku vstoupil, s výjimkou některých ustanovení v účinnosti dne 1.7.2005.

Jak již bylo řečeno výše, je vzhledem ke krátké době účinnosti Novely na úplné zhodnocení dopadu tohoto zákona na právní úpravu řízení ve věcech obchodního rejstříku ještě poměrně brzy. Nicméně již nyní lze konstatovat, že Novela se bohužel vůbec nedotkla problému provázejícímu obchodní rejstřík a zejména rejstříkové řízení od samého počátku, a to roztržitostí a nesystémovostí právní úpravy. Procesní úprava řízení ve věcech obchodního rejstříku tak bohužel i nadále zůstává nepřehledná a nekonzistentní.

Zavedení formulářů pro návrhy na zápis do obchodního rejstříku, uveřejnění seznamu příloh, jimiž se zapisované skutečnosti dokládají, posílení registračního principu, omezení věcného přezkumu, zúžení okruhu účastníků a zavedení lhůt pro úkony soudu jsou principy, které měly rejstříkové řízení výrazně zjednodušit a urychlit a zlepšit tak podnikatelské prostředí v České republice.

Výše uvedená snaha o formalizaci rejstříkového řízení odpovídá evropským trendům, bohužel se ale odráží ve snížení věrohodnosti zápisů v obchodním rejstříku.

Domnívám se, že všechny výše uvedené instituty mohou rejstříkové řízení skutečně urychlit a pro podnikatele i zjednodušit, nicméně jejich současná neprovázaná úprava je spíše kontraproduktivní.

Formuláře jsou prozatím nastaveny příliš obecně bez možnosti jakýchkoliv úprav a seznam listin, jimiž se návrhy na zápis dokládají je neucelený a nepřehledný. Tyto nedostatky měly v prvních dvou měsících účinnosti Novely za následek skutečnost, že až 60% všech návrhů na zápis do obchodního rejstříku bylo rejstříkovými soudy odmítáno z důvodu vadně vyplněného formuláře nebo nedoložení požadovaných listin.

Dalším problémem je skutečnost, že rejstříkové soudy novou právní úpravu příliš neakceptují, případně ji vykládají zcela odlišně, což snižuje právní jistotu účastníků řízení. Problémy činí zejména omezení věcného přezkumu, které soudy téměř bez výjimky příliš neakceptují.